

LES COMPANYIES FRANCESES POSEN EN PERILL EL PETIT COMERÇ

Terror a l'hipermercat

Els plans d'expansió de Pryca, Alcampo i Continente per als pròxims anys amenacen la supervivència del comerç tradicional. Davant els 100.000 milions de pessetes que invertiran les grans multinacionals, les administracions autonòmiques han alçat tota una xarxa de mesures proteccionistes.

Albert Vicent

Ahores d'ara en són un total de 84 distribuïts estratègicament arreu de l'estat espanyol. Controlen un 8 per cent de la totalitat de les vendes, tenen marques pròpies i ofereixen preus capaços de fulminar el mercat. El seu retrat robot respon a la fitxa següent: 6.400 metres quadrats, 163 empleats i una venda diària que oscil·la entre els 12 i els 22 milions de pessetes. Són els *hipers*, un *virus* capaç d'acabar amb bona part del comerç tradicional i contra el qual intenten ara vacunar-se petits i mitjans comerços, com també les diferents administracions locals i autonòmiques.

La preocupació es justifica per les

mateixes estadístiques. Les grans superfícies comercials integrades en l'Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED) facturaren el 1988 un total de 1,7 bilions de pessetes i copen la sisena part del mercat en productes com l'alimentació, la drogueria i els béns de consum.

Amb una rendibilitat demostrada a partir de nuclis demogràfics superiors als 90.000 habitants, Andalusia, Catalunya, Madrid i País Valencià han estat fins ara, per aquest ordre, les zones de major implantació.

L'expansió, però, encara no ha tocat sostre. Les previsions apunten que el 1992 el nombre d'*hipers* que operaran a l'estat superaran els 120, i quedarà marge encara per a instal·lar-ne 20 més.

És més, les grans empreses invertiran al llarg dels pròxims tres anys més de 100.000 milions de pessetes en la construcció de 36 nous hipermercats, dels quals 23 tindran el suport majoritari de capital estranger.

Aquesta és, precisament, la clau que explica el *boom* dels hipermercats a l'estat espanyol: l'afluència de capital estranger, prioritàriament francès, que ha descobert que la Península és el territori comercial de la CEE amb més futur per a la implantació de noves grans superfícies comercials. Mentre a França, amb una població de 55 milions d'habitants, hi ha un cens de 725 *hipers*, i un creixement del 45% en tres anys, a l'estat espanyol la xifra és de 84.

Els caps del sector, doncs, tenen ori-

gen gal. Pryca, Alcampo i Continente controlen més del 70 per cent de la quota del mercat de les grans superfícies i entre tots tres sumen el 82 per cent de les superfícies de venda. El 18 per cent restant queda repartit entre 17 societats.

L'impacte sobre el comerç tradicional no s'ha fet esperar i els efectes han estat demolidors. Segons fonts de la Direcció General de Comerç Interior del Ministeri d'Economia, el 1980 hi havia a l'estat espanyol un total de 101.500 establiments que, a finals de 1988, han quedat reduïts a 91.600, que controlen un 27% del total de les vendes. I la balança continua decantant-se cap al més fort: mentre anualment augmenta un 15% el nombre d'*hipers*, autoserveis i supermercats, en el mateix període disminueix en un 1% el parc de petits comerços.

L'evolució, a més, és progressiva i les xifres apunten al fet que l'últim exercici representà el tancament de 5.000 comerços. I no és per a menys, perquè els estudis han demostrat que cada nou *hiper* envaeix el camp d'acció de 300 tendes tradicionals. La preocupació ha arribat, fins i tot, a la cúpula econòmica de la CEE, que ha advertit que els 13 milions de petits comerços expandits a la CEE aporten el 14% del producte interior brut europeu i, per tant, cal garantir-ne la supervivència, tant per motius econòmics com socials.

La lluita entre els *hipers* i el comerç tradicional s'emmarca en un continu encreuament d'acusacions. Les societats que presten suport a la instal·lació de grans superfícies comercials argumenten que aquestes ajuden a pal·liar l'atur a la comarca on s'instal·len i constitueixen una inversió neta comparada amb

Els tres grans

Pryca

Constituïda el 4-VIII-1976. Pionera en la instal·lació d'hipermercats a l'estat espanyol i situada al 17 lloc del rànquing de vendes d'empreses espanyoles. Pryca és propietat, en un 80%, de la societat francesa Carrefour, líder mundial del sector, i en un 20% del Grup March. Precisament, Carlos March ocupa un dels 7 seients del Consell d'Administració de Carrefour des de fa un any.

El grup March va adquirir, a través de Corporación Financiera Alba, el 5% de Carrefour, i es col·locà, darrere de la família Defforey —10%—, com a segon accionista de la societat. A canvi, el Grup March va cedir a Carrefour un 10% de la seua participació en Pryca. Carrefour cotitza la totalitat de les seues accions en la borsa de París. La diversificació de riscos, la generació de recursos i els plans d'expansió de la marca han aconsellat la pròxima eixida de Pryca al mercat de valors espanyol. A banda de l'obertura de nous centres, Pryca participa en la posada en marxa d'una xarxa de tendes-descompte i l'ampliació de la cadena de bricolatge.

Continente

L'anagrama de Continente dona imatge a la Sociedad Auxiliar de Distribución (Saudisa), constituïda l'I-IV-1974 amb un capital inicial de 1.571 milions. Pertany al grup francès Promodes, si bé el 35% de les accions és propietat del Banc de Bilbao. És la segona cadena de distribució en importància a l'estat i ocupa el lloc 28 en el rànquing de vendes.

Alcampo

Lluita amb les anteriors per controlar el mercat de les grans superfícies comercials. Les seues vendes la situen en el lloc 32 del rànquing. Propietat de la firma francesa Samu, Alcampo es va constituir el 13-VII-1979 amb un capital inicial de 9.677 milions de pessetes. □

	—PRYCA—	—CONTINENTE—	—ALCAMPO—
Nombre de centres a l'estat	25	15	12
Superfície de vendes	200.000 m2	120.000 m2	110.000 m2
Plantilla	6.200	6.000	5.000
Facturació (1)	200.000	180.000	120.000
Obertura de nous centres	3: Salamanca, Saragossa, Badajoz	2: Sagunt, Finestrat	4: Logronyo, Sevilla, Granada, Orense
Implantació a Catalunya	3 centres	1 centre	—
Implantació al País Valencià	3 centres	3 centres	2 centres
Implantació a les Illes	1 centre	1 centre	—

(1) En milions de pessetes.

Cada nou 'hiper' envaeix el camp d'acció de 300 tendes tradicionals.

les factories industrials. Així mateix, acusen els petits comerciants d'acorrallar les autoritats municipals i autonòmiques perquè aquestes restringuen la concessió de llicències, una operació que és interpretada com un atac a la llibertat de comerç.

Per contra, el comerç tradicional denuncia que són els *hipers* els que pressionen els ajuntaments amb contrapartides monetàries per aconseguir el vist-i-plau. A més, segons aquestes fonts, els *hipers* desequilibren el mercat, no garanteixen la qualitat dels productes i destrueixen llocs de treball. En aquest sentit, les respectives lleis d'Ordenació del Comerç aprovades a Catalunya, País Basc, Galícia i País Valencià tenen per objectiu prioritari reorientar el procés de canvi de manera que la irrupció d'*hipers* lesioni el mínim possible el comerç tradicional. □